

Ongepubliceerd interview met iemand van de AGA door Jeroen Raalte van De Correspondent, April 2014

1.) Hoeveel mensen zijn er ongeveer aangesloten bij AGA en bij de Nederlandse anarchistische bewegingen in het algemeen?

De AGA heeft minder dan 10 vaste leden. Wij zijn onderdeel van de Vrije Bond, een anarchistisch netwerk actief in België en Nederland. Hoewel de Vrije Bond de laatste jaren sterk is gegroeid is praten we nog steeds over enkele honderden ipv duizenden leden. Veel anarchisten zijn niet als zodanig bij een groep of organisatie aangesloten, hoe groot de beweging is valt daarom moeilijk te zeggen. Maar in vergelijking met andere landen is de anarchistische beweging in Nederland relatief klein. Toch denk ik dat anarchistische sympathieën in de Nederlandse samenleving juist vrij groot zijn. Er komen op dit moment ontzettend veel initiatieven van de grond waar ik mij als anarchist mee verwant voel.

2.) Op welke maatschappelijke vlakken is AGA actief?

De AGA is actief op het gebied van arbeidsstrijd, de strijd tegen migratiecontrole, gevangenenondersteuning en de strijd tegen de afbraak van sociale voorzieningen en het behoud van betaalbare (sociale huur) woningen.

3.) Wat voor activiteiten organiseren leden van de AGA?

Al meer dan 10 jaar houdt de AGA elke zaterdag van 14:00 tot 18:00 de anarchistische bibliotheek Amsterdam open. Verder hebben we natuurlijk een website en beantwoorden we een mail adres en geven we het blad 'Directe Actie' uit. We faciliteren informatie avonden met activisten of auteurs op bezoek in Amsterdam. We organiseren film en discussie avonden en toneelvoorstellingen. En we organiseren natuurlijk picketlines, flyer acties en demonstraties.

Binnenkort, op 14 juni organiseren we een benefiet voor de Griekse anarchist Thodoris Sipsas. Hij wordt vervolgd voor een daad waar hij overduidelijk niks mee te maken heeft maar waarvoor de Griekse staat zonder bewijs wel her en der anarchisten oppakt in een poging het verzet tegen de staat en haar bezuinigingspolitiek verder te criminaliseren.

Onze meest in het oog springende acties zijn wel de campagnes op het gebied van arbeidsstrijd. Zo zijn er een aantal restaurant eigenaren in Amsterdam bewogen om hun personeel achterstallig loon uit te betalen. Er is voor gezorgd dat een uitzendbureau voor Polen, Groenflex, het beloofde ziektegeld ook daadwerkelijk uitbetaalde aan een man die onwel was geworden door het smerige werk dat ze hem (tegen de afspraak) lieten doen. Verder hebben we een campagne gevoerd rond de wantoestanden en uitbuiting bij een Nederlands uitzendbureau dat ook voornamelijk Polen in dienst had, OTTO Workforce, nadat een aantal vrienden uit Polen ruim 1000 euro in achterstallig loon niet uitbetaald kregen.

Toen een kennis van ons bij de hotel keten Bastion ging werken maar aan het einde van haar dienst maar de helft van de gewerkte uren kreeg uitbetaald hebben we campagne gevoerd voor het achterstallig loon, om haar per uur uit te betalen zoals de afspraak was, en niet per schoongemaakt kamer, zoals Bastion deed.

4.) Hoe geven jullie je leven vorm volgens anarchistische principes?

Natuurlijk speelt anarchisme wel een rol in mijn dagelijks leven. Maar het is moeilijk om in deze

maatschappij volgens principes, anarchistisch of niet, te leven. Ik ben bijvoorbeeld tegen slavernij toch verschillende omstandigheden waarin onze kleding, onze gebruiksartikelen zoals tablets en telefoons, voedingsmiddelen zoals koffie en chocola, maar ook biologische producten zoals bananen, geproduceerd worden daar vaak erg weinig van. Consumentenkeuzes alleen, en daar komt 'leven volgens principes' voor veel mensen in dit deel van de wereld vaak op neer, kunnen nooit een einde maken aan uitbuiting, onderdrukking en milieuvernieting. Natuurlijk drink ik ook bij voorkeur Fairtrade koffie, maar liever ondersteun ik een staking van de mensen die de koffie serveren in een van die hippe koffie ketens in Amsterdam. Of nu van de schoonmakers in het openbaarvervoer bijvoorbeeld.

5.) In welke opzichten onttrekken jullie aan de overheid?

Wij onttrekken ons net zo min aan de overheid als iedereen. De AIVD bespioneert jou als journalist en mij als activist, en de NSA bespioneert ons allemaal.

Maar zonder dollen: De overheid is geen goedaardige instantie waaraan je je zomaar kan onttrekken als je er geen zin meer in hebt. De staat, hoe je er ook tegen aan kijkt, is gebaseerd op geweld. De consequenties als je je eraan probeert te onttrekken zijn enorm. Kijk maar naar het lot van statelozen of mensen zonder paspoort. Maar zelfs al lukt het mij om het spreekwoordelijke hutje op de hei te bouwen, wat heb ik dan veranderd? Duizenden, zo niet miljoenen zullen die vrijheid nooit hebben.

Wij omarmen de staat niet, vragen haar niet om toestemming en ondersteunen nooit partijen of partijpolitiek. Bij onze acties en het formuleren van eisen beroepen we ons maar zelden op de wettigheid van het een of ander. Afgezien van het feit dat de wet en het rechtssysteem pilaren zijn van een mensvijandig systeem, lijken gerechtelijke procedures ontworpen om het initiatief van mensen weg te nemen en uit te besteden aan specialisten. Het bekrachtigd mensen niet maar maakt ze afhankelijk en demotiveert ze.

Veel liever zien we directe actie omdat je daarmee mensen bewust maakt van hun eigen kunnen en van de kracht van collectieve directe actie, meestal een ontzettend emanciperende ervaring.

Verder zijn we daar overigens wel pragmatisch over en is het belangrijk je vooral niet te laten verblinden door dogma's.

6.) Welke misstanden bestaan er volgens AGA in de samenleving?

Wat mij persoonlijk steeds treft is de gruwelijke en misdadige inefficiëntie van het economisch systeem.

Binnen een paar jaar hebben miljoenen mensen de beschikking over zulke ingewikkelde, complexe technologie als een smartphone. Terwijl tegelijkertijd miljoenen mensen het moeten stellen zonder betaalbare gezondheidszorg of zelfs zonder voldoende voedsel.

Mensen sterven omdat ze de benodigde medicijnen niet kunnen betalen maar tegelijkertijd zijn bacteriën resistent geworden tegen antibiotica omdat het aan slachtvee gevoerd wordt zodat ze meer vlees opbrengen, dat vervolgens door restaurants, supermarkten en fastfoodketens wordt weggegooid omdat het niet voor de houdbaarheidsdatum verkocht kon worden.

7.) Het traditionele anarchisme van Bakoenin e.d. Pleitte voor de verdwijning van staten, overheden en instituties. Hoe denkt de AGA hierover?

De AGA strijd voor een wereld met zo min mogelijk hiërarchie. Staten zijn inherent hiërarchies georganiseerd.

Bakoenin weigerde hiërarchische machtssystemen te erkennen als legitiem en pleitte niet alleen maar vocht ook voor een wereld zonder staat en kapitaal. Hij vond dat men zich lokaal en van onderop moet organiseren en samenwerken op zo'n manier dat ze in hun doen en laten de toekomst voorbij staat en kapitaal vormgeven. Daar kan ik mij persoonlijk goed in vinden.

Zelf zie ik hiërarchische verhoudingen als de oorsprong voor heel veel problemen in de wereld en zou gelijkwaardigheid in ieder geval voorop moeten staan in het zoeken naar een oplossing.

Je hoort tegenwoordig vaak zeggen dat het systeem ontspoord is, losgeslagen kapitalisme, dat soort dingen. Maar het systeem functioneert zoals het ontworpen is. Kapitalisme is de crisis.

8.) Als het aan de AGA ligt, wat zou er dan veranderen de komende decennia veranderen in de wereld? En hoe kunnen deze veranderingen bereikt worden?

We moeten bescheiden zijn in wat wij willen en wat wij realistisch kunnen bereiken. Het anarchisme stelt een radicale verandering van de samenleving voor. Daar streven wij naar. Maar waar wij hopelijk een klein beetje aan kunnen bijdragen is een meer militante en solidaire samenleving. Ik denk daarbij aan mensen die hun leven in eigen hand nemen door de organisatie van woon- en werkplekken in collectief zelfbeheer, terugvechten tegen het onrecht dat ons wordt aangedaan. Ik denk bijvoorbeeld aan buurtbewoners die, verenigt in hun verzet tegen het verdwijnen van sociale huurwoningen en de vernieling van de gemeenschap, het hoofdkantoor van de betrokken woningbouw corporatie bezetten of de ontruiming van een kraakpand helpen voorkomen.

Een groep ouders die een pand kraken om naschoolse opvang voor kinderen uit de buurt te organiseren en gelijk ook de wegbezuinigde bibliotheek heropenen. En honderden sympathisanten die de weg blokkeren als de politie denkt ze te gaan ontruimen.

Migranten jongeren die zich verenigt hebben tegen de voortdurende intimidatie, pesterij en geweld van de politie die stakende pakketbezorgers te hulp komen als hun demonstratie of bezetting door de politie wordt aangevallen. Dat soort dingen.

9.) Wat vinden leden van de AGA van de Occupy-beweging? Hebben sommigen ook eraan deelgenomen?

Als AGA waren we niet, of slechts zijdelings betrokken bij Occupy Amsterdam. Met kameraden van de AGN hebben we daar op de eerste dag liter koffie en thee, tientallen koekjes en anderhalf duizend exemplaren van een vertaling en bewerking van CrimethInc's brief aan Occupy: 'Dear Occupiers' of 'Beste Bezetters' uitgedeeld. Verder zijn we er allemaal wel langsgegaan en hebben enkelen van ons er aanvankelijk wel wat meer energie ingestopt maar tot de harde kern hebben we nooit behoord.

Het is makkelijk vanuit een soort academische afstand kritiek te spuien op de Occupy beweging. Maar het falen van de beweging wereldwijd om de sociale afbraak op gigantische schaal, van de laatste jaren zelfs maar een tijdelijk halt toe te roepen is niet iets om smalend over te doen.

Wat mij opviel bij Occupy Amsterdam is dat veel deelnemers trots verkondigden dat ze geen activisten waren en nog nooit aan een demonstratie hadden deelgenomen. Maar nu dat zij achter hun computer vandaan waren gekomen moest er wel iets veranderen. Deze houding verklaard naar mijn idee wat er bij Occupy Amsterdam iig fout ging.

Er was geen militantie te bekennen, het bezetten van een stukje openbare ruimte werd het doel op zich. Occupy Amsterdam slaagde er bijvoorbeeld niet in om contact te leggen met de in die dagen stakende trambestuurders. Of de mensen die op dat moment actie voerden in de zorg. De maatschappelijke analyse van veel mensen ging overduidelijk niet veel verder dan overwegend Amerikaanse samenzweringstheoriën. En zelfs toen men een stap verder ging en een leegstaand gebouw in gebruik wilde nemen voor de Occupy-beweging, werd dat ge-occupied en werd er bewust geen gebruik gemaakt van de in Amsterdam toch rijkelijk voorhanden kennis op het gebied van kraken.

Toch denk ik dat Occupy belangrijk is geweest in zoverre dat de beweging heeft laten zien dat systeem niet in staat is de grote maatschappelijke problemen op te lossen. Dat voor het eerst in lange tijd de oplossing voor allerhande maatschappelijk problemen niet in een leider of partij, maar buiten het systeem gezocht werden.

Ook voor het eerst sinds lange tijd hebben een heleboel mensen deelgenomen aan collectieve actie en zo hun collectieve kracht ontdekt. Ik weet nog dat ik bij Occupy Amsterdam een paar brochures en boekjes afleverde en een jonge jongen op mij afstapte en zei: "Jij bent van de anarchisten, hè? Mag ik vragen hoe jullie anarchisten dat doen? Werken jullie met leiders? Want hier doen we alles zelf en zonder leiders. Ik zie wat er gebeuren moet, ik overleg met anderen en ga aan de slag. Ik heb mij nooit zo vrij gevoeld en weet wel dat ik nooit meer anders wil werken."